

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-13065-012
Otsuse kuupäev	23. dets 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg
Tarbija	
Kaupleja	iDeal Group AS, 10390835
Tarbija nõue	413,00 eurot.
Asja läbivaatamise aeg	28. nov 2022

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. jätta avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 10.mai 2022 müügilepingu, millega kaupleja kohustus andma tarbijale üle seade Apple Watch 7 SN: MMP9CG75J3 (edaspidi – nutikell) ja tarbija kohustus tasuma kokkulepitud ostuhinna.

21.juulil 2022 teatas tarbija kauplejale, et kandis nutikella Kreekas; seade läks käel sedavõrd kuumaks, et tekitas nahale ulatusliku põletuse.

Tarbija väidab, et kaupleja on lepingut rikkunud, andes talle üle tervist kahjustava nutikella. Tegemist on kas vastava mudeli ohtlikkusega või siis konkreetse seadme rikkega.

Tarbija soovib nutikella tagastada kauplejale ja nõuab kauplejalt ostuhinna tagastamist summas 413,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja väidab, et on tarbija poolt 21.juulil 2022 hooldusesse antud nutikellale teinud põhjaliku diagnostika ning tuvastanud rikete puudumise; seade laeb ja töötab ilma tõrgeteta. Kui nutikell oleks kuumenenud tarbija poolt kirjeldatud viisil ja ulatuses, oleks seadme riistvara saanud pöördumatuid kahjustusi.

Kaupleja väidab ka, et tarbija ei ole esitanud tervisetõendit, mille alusel saaks hinnata käerandmele tekkinud kahjustuste põhjust.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud

tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb müügilepingul. VÕS § 208 järgi kohustub asja müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Pooled ei vaidle lepingu sõlmimise asjaolude üle.

Müügiese oli tarbija valduses 10.maist 2022 kuni 21.juulini 2022, kui tarbija tagastas nutikella kauplajale põhjendusega, et nutikell tekitas tema käele põletuse. Tarbija leiab, et lepingu täitmiseks üleantud nutikell on tervisele ohtlik, mistõttu tal ei ole võimalik seda otstarbekohaselt kasutada.

Komisjon selgitab tarbijale, et VÕS § 76 järgi on kohustused siduvad ning mõlemal poolel täitmiseks kohustuslikud. Lepinguga võetud kohustusest vabanemine eeldab poolte kokkulepet või ühel lepingu poolel lepingust või seadusest tulenevat alust lepingust taganemiseks. Lepingust tekkinud kohustused lõppevad üksnes lepingust õiguspärase taganemise korral.

Avaldusest on võimalik aru saada, et tarbija hinnangul ei vasta talle üleantud nutikella omadused kokkulepitule, kuna nutikella kuumenemise tõttu ei saa seda käerandmel kanda. Seega vaidlevad pooled asja vastavuse üle VÕS § 217 tähenduses.

Müüja põhikohustus on anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi; ostjale üleantav asi peab vastama kokkulepitule koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. Tarbijalemüügi korral loetakse asi lepingu tingimustele vastavaks muu hulgas ka siis, kui asi on seda liiki asjadele tavaliselt omases koguses ja omase kvaliteedi ning tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse, kasutusviisi, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ning arvestades müüja enda poolt või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute, sealhulgas tootja poolt asja suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige reklaamimisel või märgistusel (VÕS § 217' lg 3 p 2). Asja vastavuspidavus on asja võime säilitada tavapärase kasutamise korral oma funktsioonid ja toimivus (lg 5).

VÕS § 218 järgi vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus oli olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem. Tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest (lg 2).

Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (lg 2''). Kui müüja asendab asja, algab tähtaeg asendatud asja ostjale üleandmisest. Kui müüja parandab asja, algab tähtaeg kõrvaldatud puuduse suhtes parandamisest arvates uuesti (lg 3').

Eelnevast tuleneb, et tarbija peab tõendama asja mittevastavuse; kui mittevastavus on tõendatud, peab kauplaja tõendama, et mittevastavuse põhjus tekkis peale tarbijale asja üleandmist.

Vaidlust ei ole selles, et tarbija käerandmel tekkisid juulis 2022 pindmised kahjustused. Komisjonile esitatud fotodelt on näha naha punetust ja marrastust, mis sarnaneb pindmise põletushaavaga. Punetuse ala on osaliselt kella ja käerihma kujuga. Komisjoni hinnangul ei

ole esitatud fotod siiski piisavad selleks, et tuvastada naha kahjustuste tekkepõhjust.

Kaupleja selgituste kohaselt on nutikella hoolduses põhjalikult testitud ja tuvastatud, et seade on töökorras; seadme korpusel, sensoritel ega muudel detailidel ei esine mingeid kahjustusi. Tarbija ei ole kaupleja väiteid ühegi tõendiga kummutanud.

Komisjon ei saa rajada otsust paljasõnalisele väitele selles, et nutikella mehhanism läks sedavõrd kuumaks, et käenahal tekkisid fotol nähtavad kahjustused. Sellise selgituse korral jääb arusaamatuks, mis põhjustas kahjustuse kellarihma piirkonnas. Ei saa välistada võimalust, et naha kahjustused on tekkinud mitme mõjuri koostoimes.

Põletushaava tekkepõhjuseid on mitmeid liike, sh termilised põletused (näit kontaktpõletus) ja keemilised põletused (söövitused). Komisjon jagab kaupleja seisukohta selles, et põletushaava tekkepõhjuse selgitamiseks pidanuks tarbija pöörduma eriteadmisi omava spetsialisti poole ja esitama kahjustuste tekkepõhjust kinnitava tõendi.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et avaldaja selgitused kahjustuste tekkepõhjuse kohta ei ole ülekaalukalt veenvad. Fotodel nähtavad naha kahjustused ei ole tõsikindlalt nutikella omadustega seostatavad. Kuivõrd müügiesemel puuduste esinemine ei ole tõendatud, puudus tarbijal puudus alus müügilepingust taganeda.

Komisjoni hinnangul ei ole tarbijal kaupleja vastu ka kahju hüvitamise nõuet. VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kahju ei kuulu hüvitamisele ulatuses, milles kahju ärahoidmine ei olnud selle kohustuse või sätte eesmärgiks, mille rikkumise tagajärjel kahju hüvitamise kohustus tekkis. Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

Isik peab kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Kahjuhüvitisest tuleb maha arvata igasugune kasu, mida kahjustatud isik sai kahju tekitamise tagajärjel, eelkõige tema poolt säästetud kulud, välja arvatud juhul, kui kasu mahaarvamine oleks vastuolus kahju hüvitamise eesmärgiga.

VÕS § 128 lg 2 järgi seisneb otsene varaline kahju eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvitise saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks.

Kahju hüvitamise nõudes lasub kahju tekkimise ja seda põhjustanud asjaolu vahelise põhjusliku seose tõendamise kohustus kahjustatud isikul. Hüvitise nõude saajal lasub kohustus tõendada, et kahju ei ole tekkinud tema tegevuse/tegevusetuse tagajärjel või et kahju on tekkinud kolmandate isikute või kahjustatud isiku tegevuse tagajärjel. Hüvitise nõude suuruse üle vaidlemisel peab kumbki pool tõendama oma väiteid.

Eeltoodust tuleneb, et kahju olemasolu peab tõendama kahjustatud isik. Tarbija väidab, et ta ei saa müügieset otstarbekohaselt kasutada selle kuumenemise tõttu. Sellises olukorras võiks

kahju seisneda müügieseme väärtuse vähenemises või väärtusetuses.

Kaupleja diagnostika tulemuste järgi on nutikell töökorras; tarbija ei ole müügieseme väärtuse vähenemist või väärtusetust ühegi tõendiga kinnitanud. Seega ei ole varakahju olemasolu tõendatud. Samuti ei ole tõendatud, et tarbija käel tekkinud pindmiste tervisekahjustustega oleks kaasnenud varakahju, mida oleks põhjust seostada nutikella omadustega.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija ei ole tõendanud kaupleja poolel lepingu rikkumist, mis andnuks tarbijale lepingust taganemise õiguse; samuti on tõendamata varalise kahju tekkimine. Seega ei ole alust ostuhinna tagastamise ega kahju hüvitise nõude rahuldamiseks.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/